

เพราะหลงจึงปรารถนาต้องการ

สิ่งของหรือทรัพย์สินเงินทองที่เห็นสวยงาม มีค่าน่าปรารถนาต้องการก็เช่นกัน หากจะเป็นการต้องได้มาด้วยวิธีไม่ทุจริตแล้ว ก็ต้องใช้วิธีบริหารจัดการให้พ้นจากความปรารถนาต้องการนั้นให้ได้

อาจจะด้วยการคิดให้เห็นชัดเจนแจ่มแจ้งแก่ใจตนเองว่า สิ่งของนั้นหรือทรัพย์สินเงินทองนั้นมิได้ยั่งยืนจักหมดสิ้นไปในวันหนึ่ง หากได้มาโดยชอบก็สมควรที่จะให้ได้มา

เพราะแม้เมื่อถึงเวลาที่หมดสิ้นก็ไม่มี ความเสียหาย เหลือไว้เป็นมลทินให้เสียหายเศร้าหมอง แต่หากจะต้องได้มาโดยมิชอบแล้ว โดยต้องทุจริตแล้ว ก็ไม่สมควรเลยที่จะให้ได้มา

เพราะเมื่อถึงเวลาที่หมดสิ้นก็จะมี ความเสียหายอันเกิดจากการทุจริตเหลือ

ไว้เป็นมลทินให้เสียหายเศร้าหมองตลอดไป อย่างไม่มีวันจะอาจลบได้
เลย แม้ชีวิตจะหาไม่แล้ว มลทินนั้นก็จะยังประกาศตัวอยู่ไม่รู้แล้ว เป็นการ
ได้ที่ไม่คุ้มเสีย

แต่การคิดให้ได้เช่นนี้ ผู้คิดต้องมีโมหะไม่มีติดมิดจนเกินไป ความโลภไม่
รุนแรงจนเกินไป สำหรับผู้ที่มีโมหะ มีความโลภรุนแรงจนเกินไปแล้ว ก็จัก
ไม่อาจเห็นอะไรตามความเป็นจริงได้เลย

หากจะเป็นการขัดต่อสิ่งที่เขาคิดว่าเป็นผลประโยชน์ของเขา ซึ่งที่จริงหา
ได้เป็นผลประโยชน์แต่อย่างใด เป็นโทษแท้ๆ

การได้มาซึ่งสิ่งของหรือทรัพย์สินใดๆ ก็ตาม ด้วยวิธีอันมิชอบ นับเป็นการ
ได้ที่ไม่คุ้มเสีย เพราะสิ่งเหล่านั้นเมื่อถึงเวลา ก็ต้องหมดสิ้นไปตาม
ธรรมดา แต่ความเสียหายอันเกิดจากการทุจริตย่อมจักคงอยู่

ฉะนั้น เมื่อมีความปรารถนาเกิดขึ้นในสิ่งใดอย่างมิชอบ ให้ใช้วิธีแก้ไข
ความปรารถนามิชอบของตนให้ดับด้วยการคิดถึงความจริงว่าเป็นสิ่งที่ไม่
คงทนถาวร จะต้องสลายไปเป็นธรรมดา

เมื่อใดสามารถแลเห็นความต้องสลายไปเป็นธรรมดาของสิ่งที่ตน
ปรารถนาต้องการได้ เมื่อนั้นความปรารถนาต้องการในสิ่งนั้นย่อมดับลงได้

และผู้ใดสามารถทำให้ความปรารถนาต้องการดับลงได้ ด้วยการแลเห็น
เหตุผลที่ถูกต้องตามความเป็นจริงว่า สิ่งที่ปรารถนาต้องการนั้นไม่คงทน
ถาวรอยู่ตลอดไป จักเสื่อมสลายหมดสิ้น นับว่าผู้นั้นเป็นผู้ไม่มีโมหะใน
เรื่องนั้นสิ่งนั้น มีความเห็นถูกเห็นจริงในเรื่องนั้นสิ่งนั้น

ผู้มีความเห็นถูกเห็นจริง หรือเรียกว่าไม่มีโมหะ ไม่มีความหลงในเรื่องใด
สิ่งใดก็ตาม ย่อมจักไม่ทำผิดในเรื่องนั้นสิ่งนั้น

ส่วนผู้ที่ทำผิดในเรื่องใดสิ่งใด ก็เพราะมีโมหะหรือความหลง คิดผิดเห็น
ผิดในเรื่องนั้นสิ่งนั้นนั่นเอง

ผู้ที่ทุจริตต่อหน้าที่การงานของตน เพราะหวังผลอันเป็นลาภสักการะ ก็

เพราะมีโมหะหรือความหลงเป็นเหตุ นี่มีขึ้นอยู่เสมอ ความเห็นว่าการ
ทุจริตต่อหน้าที่ของตนเพียงเท่านั้นไม่เป็นไร

ลาภผลที่จะได้จากการทุจริตต่อหน้าที่เพียงเท่านั้นมากมายพอดั้มกัน
เช่นนี้เรียกว่าเป็นความเห็นไม่ถูกต้องตามความจริง เรียกว่าเป็นโมหะหรือ
ความหลง และผลของความหลงจะเป็นผลดีไปไม่ได้ ผลของความหลง
ต้องเป็นผลไม่ดีเสมอ

ผลดีต้องเป็นผลของความไม่หลง ตัวอย่างมีอยู่แล้วเสมอ ทุจริตต่อหน้าที่
ได้รับเงินทองตอบแทนในระยะแรก แต่ได้รับโทษในระยะต่อไป

ผู้ที่มีโมหะพิจารณาเรื่องดังกล่าวข้างต้นนี้จะเข้าใจว่า การทุจริตต่อหน้าที่
ทำให้ได้ทั้งผลดีคือได้เงินด้วย และได้ทั้งผลเสียคือได้รับโทษด้วยใน
ภายหลัง

ส่วนผู้ไม่มีโมหะนั้นหากพิจารณาเรื่องเดียวกัน จะเข้าใจทันทีว่าเงินทองที่
ได้ในระยะแรกมิใช่เป็นผลดีของการทุจริตต่อหน้าที่ ผลของความทุจริตมี
เป็นโทษอย่างเดียวเท่านั้น

ผู้ไม่หลงย่อมแลเห็นถูกต้องตามความเป็นจริงว่า กรรมทุกอย่างย่อมมีผล
กรรมดีย่อมมีผลดี กรรมชั่วย่อมมีผลชั่ว กรรมดีจะไม่มีผลชั่ว และกรรมชั่ว
ไม่มีผลดี